

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Libertatibvs Ecclesiae Gallicanae

Charlas, Antoine

Leodii, 1684

Cap. IV. De vi appellationum ab abusu, quantum ad conscientiam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38227

De vi appellationum ab abusu, quantum ad conscientiam.

1. **C**ertissimum est non habere Judices sæculares claves Ecclesiæ, ut in foro, vel interno, vel externo ligare possint, aut solvere; idest, à peccatis, & censuris absolvere, vel illis innodare, jurisdictionem, aut missionem spiritua- lem conferre, vel auferre. Id de fide est, nec inter Catho- licos probatione indiget. Undè necessariò consequitur nulla Principum Edicta, nulla Curiarum sæcularium placita posse quemquam ab excommunicatione, aut aliâ censurâ, vel ir- regularitate, vel peccato liberare; nulli Parocho, vel alteri Sacerdoti, aut Clerico validam, ad prædicandum missionem, ad Pœnitentiam, vel alia Sacramenta ministranda, juris- dictionem conferre. Possunt quidem Senatores declarare, non esse aliquem excommunicatum, irregularem, vel alicujus criminis reum; sed hujusmodi declarationibus, cum à non habentibus potestatem prodeant, ab excommunicatione, ir- regularitate, vel peccato neminem possunt eximere. Quid igitur, si fallantur Judices? Num eorum sententia excom- municatum participationi suffragiorum, aliorumque bono- rum Ecclesiæ communicationi restituet? Num irregularem ad sacra ministeria idoneum præstabit? Num absolutionibus ab invasore curæ animarum dandis vim tribuet? Num ab incur- renda Dei offensa tuebitur? Num etiam titulum coloratum præstabit.

2. Sed cum multæ sint tum antiquis, tum recentibus Ca- nonibus, & Decretis, latæ censuræ adversus eos, qui Ec- clesiasticam jurisdictionem violant; num eas effugient, aut Judices causas spirituales, & sacras ad sua Tribunalia evocan- tes, aut partes illuc eas perferentes? Num bona fides utro- que à peccato, & censuris excusabit? Equidem bona illa fides in ignorantia fundari non potest. Ut enim à Judicibus inci- piamus, aut ipsi Canones ignorant; ac sic temeritatis rei sunt, cum rebus Ecclesiasticis, quæ Canonibus regendæ sunt, se

im-

immiscent. Si Canones norunt, sciunt quàm arctè ab iis Ecclesiasticæ jurisdictionis usurpatio prohibeatur, quibusque pœnis spiritualibus plectatur. Sed cùm appellationibus ab abusu propositus dicatur is scopus, ut antiqui Canones feruntur; æquius est, ut Judicibus, qui se defensores dicunt Canonum, perspectos illos esse sentiamus. Ergò ignorantia, & quæ illam supponere videtur, bona fides illis minimè suffragatur, si aliud tentent, quàm ut jurisdictionem laicam, idest, civilem, seu circa res temporales, & profanas tueantur; nisi denique quatenus sibi ex jure, velex privilegio certo competit. Compleverint integrum volumen Constitutiones Ecclesiæ adversus violantes suam jurisdictionem, quas nescio quomodo contemnere audeant, qui Ecclesiam Matrem habere se profitentur, aut quomodo qui audent, censuras in eis contentas evadant.

3. Metuunt illas Judices, qui deprimendorum Episcoporum, aliorumque Judicum Ecclesiasticorum, & extollendæ propriæ autoritatis ambitione, vel lucri, aut alterius commodi cupiditate non tenentur, nec Ecclesiæ tanquam sibi subditæ dominari, sed ut Matri obedire student. Justum esse illum timorem docuerunt etiam Scriptores laici, antequam illi, quibus Ecclesiastica negotia plus afferunt utilitatis, quàm profana, Ecclesiasticam jurisdictionem ad forum sæculare omnino evocare statuisent. Aufrelius in Senatu Tolosano Præses, in additione ad repetitionem Clementinæ primæ de offic. ordin. Reg. 2. num. 30. fatetur, ut supra vidimus, se sæpè dubitasse, ubi fundari possent in jure appellationes ab abusu, & ad sua usque tempora, idest, circa annum 1514. Judices à jure super meritis causarum per appellationem tanquam ab abusu ad se delatarum dicendo, semper abstinuisse, nisi unicâ tantùm vice. Perfracta sunt Religiosi illius timoris repagula, & nescio quo poterit aggere præcipitis torrentis impetus cohiberi, quandoquidem nec primis æquitatis principis, nec censuris Ecclesiasticis sistitur.

4. Evenit maxima ex parte, quod prædixerat Cosmas Guymier in Senatu Parisiensi Consiliarius, & Inquisitionum Præses in præf. prag. Sanct. §. *Cum itaque in verb. libertatis*. Ubi postquam statuta, & consuetudines contra Ecclesiasticam liber-

tatem

768 TRACTATUS DE LIBERTATIBVS,
tatem esse nullas, utriusque juris autoritate comprobavit;
postquam huiusmodi statuta servantur, aut servari facientes,
itemque turbantes, seu impediens jurisdictionem Eccle-
siasticam per se, vel per alios, directe, vel per obliquum,
& ad illud, auxilium, consilium, vel favorem dantes, in ex-
communicationem incidere ostendit; notavitque post Joannem
Andr. & Panorm. infinitos Judices, seu Rectores huius-
modi censurâ esse Ligatos, ob diminutam, & subtractam
jurisdictionem Ecclesiasticam, subjungit; CVM AVTEM
REX FRANCIAE SIT PVGIL ECCLESIAE, ET INTER OMNES
CHRISTIANOS CHRISTIANISSIMVS, DEBET CVSTODIRE IV-
RISDICTIONES, ET LIBERTATES ECCLESIASTICAS: SED
OFFICIARIJ EIVS IN MVLTIS HODIE TVRBANT ECCLE-
SIAM IN PRAEDICTIS: ITA QVOD, NISI DEVS PROVIDEAT,
TANDEM IVRISDICTIO, ET LIBERTATES ECCLESIAE EVA-
NESCENT, SICVT TEMPORE PHILIPPI REGIS DE VALE-
SIO, PÉTRVS DE CVNERIIS PVTAUIT AVFERRE IVRISDI-
CTIONEM TEMPORALEM ECCLESIAE.

5. Qui egregias huic Guymierii Glossæ notas addidit Phi-
lippus Probus, suum contra illata Ecclesiasticæ jurisdictioni
damna zelum significat; his Guymierii verbis; *Officiarii eius in
multis hodie turbant Ecclesiam in praedictis, addens; A quibus adhuc non de-
sistunt, adeo quod Judices Ecclesiastici nihil aut parum habent in jurisdic-
tionis exercitio: quia illud frustatim per Judices laicos fuit laceratum, & usur-
patum, ut patet experientia rerum Magistrâ. Vide ibi sequentia.*

6. Si Gallicani Judices Theologos, & juris Canonici in-
terpretes suspectos habent, eorumque sententiam super hac
quæstione contemnunt, quasi in propria causa loquantur,
aut propriis commodis studeant; audiant Senatuum suorum
Præsides; audiant Jurisconsultos æqui justique retinentes,
& sinceros: magisque hac in parte se, quam Ecclesiasticos
viros suspectos existiment, cum isti de tuenda, illi de am-
plianda jurisdictione certent.

7. Petrus Rebuffus supremarum Curiarum privilegia re-
censens super procemio Concordatorum, ver. *summas, octavum*
istud assignat; Octavo cognoscit de abusu Judicum Ecclesiasticorum, &
alius Judex non potest cognoscere, ut in Concord. in Rub. de procec. Con-
cord. Et hoc quatenus ei à jure conceditur, vel ex privilegio, ut ple-
nè

nitiis dixi in ordinationibus Regiis, non alias, ut est textus in ea. si quis à proprio. & ca. si quis Episcopus 21. quest. 5. ALIOQVI, ET IS ABVSVS MVLTOS DEDVCET AD INFEROS. Non exciderunt hæc verba Rebuffo incogitanti, aut materiam Ecclesiasticam tantum præ manibus habenti, quandoquidem eam ex professo tractans super ipsammet Rubricam Constitutionum Regiarum, quæ est de appellationibus ab abusu, idque Parisiis in scholis publicis, ne quis putet opinionem esse privati hominis, quam proferre non ausit nisi in scriptis sine examine vulgatis, disertè docuit, ut ipsemet hic confirmat, Iudices sæculares eam auctoritatem non nisi ex jure, vel privilegio sibi posse vendicare.

8. Quæ de Judicibus dicta sunt, in partibus etiam locum habent cum proportionem. Ejusmodi enim plerumque sunt, ut sciant, aut saltem teneantur, & facile possint scire, quæ à sacris Canonibus statuta sunt adversus eos, qui Ecclesiasticam jurisdictionem usurpant, aut ad eam usurpandam juvant. Minor tamen est istorum culpa, cum non propriâ sponte Tribunalia sæcularia pro rebus spiritualibus, & Ecclesiasticis appellant; sed ad ea inviti pertrahuntur, causæ alioquin justæ, ac gravissimi momenti jacturam perpessuri: sed quod omninò nulla culpa sit, definire quis audeat? Licet id aliqui præsumant ex benignitate Ecclesiæ, quæ sicut contumaces graviter plectere solet, ita & illis indulgere, qui sua præcepta non nisi magnâ necessitate compulsi prætermittunt: res tamen admodum incerta mihi videtur.

C A P U T V.

Discutiuntur rationes, quibus appellationes ab abusu legitimas esse Autores Gallicani probare nituntur.

1. Causas Ecclesiasticas à sæcularibus Judicibus definendas non esse aded perspicuum est, ut id fateantur ultro, qui appellationes ab abusu legitimas esse affirmant; sed eum usum variis modis excusare conantur. Primò, quod Rex sit Canonum custos. Secundò, quod subditos suos à vi, ser-

Eccce

vitu-